

L-Isqof Alpheran de Bussan iżur il-Parroċċa tal-Gudja fl-1745

(Ir-Raba' Parti)

Wara li fis-snin li ghaddew, rajna flimkien parti sew mill-Vista Pastorali ta' l-Isqof Alpheran de Bussan fil-Gudja, din is-sena se nerġġhu naraw parti oħra minn din il-Vista li fiha għandna l-qagħda tal-knejjes ġgħar tal-Gudja li kienu l-filjali ta' din il-Parroċċa. L-Isqof beda billi żar il-knisja tal-Lunzjata li, Dun Ģwann Barbara kien benefattur kbir tagħha. Hu jibda biex jghid li, l-knisja għandha altar tal-ġebel imżejen sabiħ u komplut b'dak kollu li kien meħtieg għas-sagħrifċeju tal-quddiesa.

Fuq l-altar kien hemm pittura li kienet tirrappreżenta l-Annunċċazzjoni. Din kienet fi gwarniċ tal-injam indurat. Quddiem din il-pittura, kien mixgħul il-lampier li kien jinxtegħel kull nhar ta' Sibt.

Dwar il-festi, l-Isqof Alpheran jghid li din kienet tigi cċelebrata bil-kant tal-vespri u bil-quddiesa kan-tata. Kienet ukoll id-drawwa li jqassmu xi ikel lill-fqara.

Wara, l-Isqof tkellem dwar certi obbligi li kienu marbuta ma' xi cċelebrazzjonijiet ta' quddies bħal-

m'hi, dik li kienet tigi ccel-ebbrata kull nhar ta' Ĝimgħa. Din kienet imħollija minn Marija Sciberras fl-atti tan-nutar Ludovico Fava, permezz ta' biċċa art li tinsab fl-inħawi magħrufa bħala ta' "Ras il-Wied".

Matul ix-xahar, kienu wkoll jiġu cċelebrati żewġ quddisiet imħollija minn Alessandro Falzon, fl-atti tan-nutar Matteo Bonnici tal-11 ta' Ĝunju 1648. Permezz ta' dan l-att notarili, Falzon kien halla biċċa art fl-inħawi magħrufa bħala "Ta' Żebbuġja" li kienet tinsab fl-inħawi tal-Gudja. L-Isqof Alpheran jghid ukoll li, matul ix-xahar kienet jiġu cċelebrati żewġ quddisiet. Dawn kienet jsiru fjudi is-Sibt. Bennard Farrugia halla biċċa art magħrufa bħala "tal-Brolli" biex mill-qbiela tagħha, jithallsu dawn il-quddisiet. Dawn jid-hru mniżzla fl-atti tan-nutar Ģwann Domenico Gatt tal-15 ta' Lulju 1670.

Wara l-Lunzjata, l-Isqof Alpheran żar il-knisja parrokkjali l-qadima ta' Bir Miftuħ. Din hi ddedikata lit-Tlugh fis-Sema tal-Madonna u serviet bħala Parroċċa sal-1676, meta nbniet il-

knijsa parrokkjali preżenti tal-Gudja. Minn dan ir-rapport nafu li, din il-knijsa kienet fi stat tajjeb u fiha, kull sena kienet għadha tigi cċelebrata l-festa tal-Assunta fil-15 ta' Awissu. L-Isqof osserva li, mal-knijsa ta' Bir Miftuħ kien hemm ukoll ċimiterju li fih kienet jinsabu bosta mill-vittmi li mittu bil-pesta tal-1676.

Il-festa ta' l-Assunta f'din il-knisja kienet għadha tigi cċelebrata bil-kant tal-Ġhasar u b'Quddiesa letta nhar il-festa filgħodu. F'din il-festa kienet jitqassmu sitt porzjonijiet ta' ikel lill-fqar tar-rahal, ieħor lill-kappilan u ieħor lis-sagristan.

Interessanti li wieħed josserva li, barra din il-festa, f'din il-knisja kienet jiġu cċelebrati festi oħra tal-Madonna u ssir Quddiesa letta. L-ispejjeż għal din il-festa kienet jithallsu minn legat, imħolli minn Agostina, armla ta' Lawrenz Farrugia u l-proprietà marbuta ma' din iċ-ċelebrazzjoni, kienet tinsab fl-inħawi ta' San Nikola "Ta' Brolli". Din il-proprietà kienet marbuta permezz ta' kuntratt magħmul għand in-nutar Mikael Bonavia li sar fis-6 ta' Frar 1690.

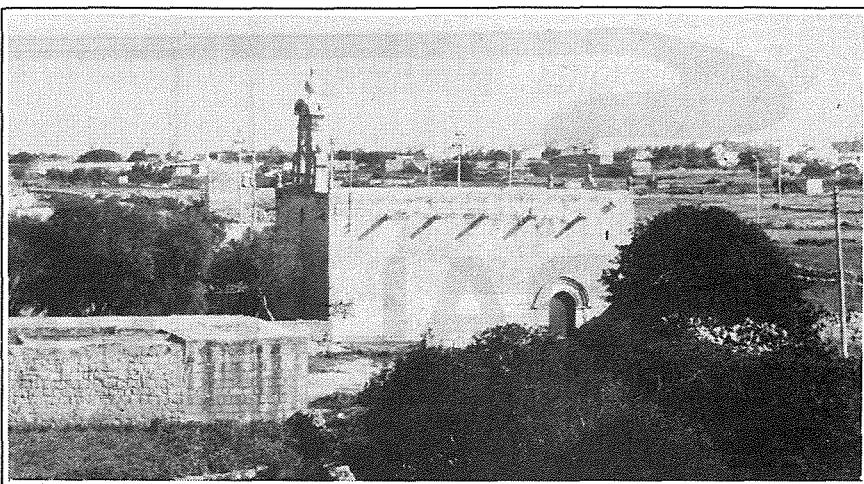
Tmint ijiem wara din il-festa, kienet tigi cċelebrata festa oħra tal-Madonna, dik ta' l-Isem Imqaddes ta' Marija.

Iċ-ċelebrazzjonijiet kienu bħall-festa l-oħra u, kien

*Visitatio antiquæ ecclesiæ Paroecie sub titulo.
Assumptionis B.M.V. à Bir Miftuħ.*

jitqassam l-ikel lit-tanax-il fqir mill-Gudja. Kien ukoll jingħata porzjon lill-kappilan tal-Gudja u wkoll lis-sagristan li kien jieħu ħsieb il-knisja. Ĝhal din l-okkażjoni, kien ukoll jinxtegħel il-lampier ta' quddiem il-kwadru tal-Madonna.

Festa oħra Marjana cċelebrata f'din il-knisja kienet dik tal-Visitazzjoni li, kienet ssir fit-2 ta' Lulju. Kien isir il-ghasar u l-Quddiesa nhar il-festa filgħodu u, kien ukoll jitqassam il-ħobż lill-

Il-Kappella ta' Bir Miftuh.

*Il-Kappella
tal-Lunzjata*

dan ir-
nitnatt
jidher
f'paġġa
57 fejn
hemm

foqra. L-Isqof Cocco Palmieri kien digà kkummenta dwar din id-drawwa fl-ewwel viżta pastorali tiegħi f'din il-knisja.

L-ahħar festa li tkellem dwarha l-Isqof Alpheran, kienet dik tal-Preżentazzjoni tal-Madonna. Din kienet tigi cċelebrata permezz ta' legat imħolli minn Marija Ellul, marbut ma' propjetà li kienet tinsab fl-inħawi ta' "Wied il-Knejjes", f'Hal-Luqa.

L-Isqof Alpheran temm iż-żjara f'din il-knisja billi libes l-ispellizza u l-istola, bieren l-oqbra ta' dawk midfuna fiha.

Tony Terribile

SHOP NO. 4 — H.O.S. GUDJA

MARIA GAUCI

GREEN GROCER

Haxix Frisk Kuljum